

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА»

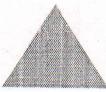
ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
в.о. ректора к.е.н., доцент
С. Я. Берсуцька
р.

Єдине фахове вступне випробування із загальних навчальних
правничих компетентностей
для вступу на навчання для здобуття ступеня освіти «Магістр» на
основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня
«Спеціаліст»)

Бахмут 2020

СЕКЦІЯ 1

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Кількість завдань – 12
Час виконання – 25 хвилин

Завдання 1–12 стосуються текстів. Відповідаючи на завдання, спирайтесь лише на інформацію з текстів, а не на відомості, які Ви, можливо, знаєте з інших джерел. Усі завдання мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких ОДИН правильний – тобто той, який найбільш точно й повно відповідає на питання. Правильний, на Вашу думку, варіант відповіді позначте в бланку А згідно з інструкцією.

**Вчасно заповнюйте бланк відповідей!
Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А. Не погіршуйте власноручно свого
результату неправильною формою запису відповідей**

**Прочитайте текст і виконайте завдання 1–6
(цифри в дужках позначають номери абзаців).**

(1) Багато хто нині намагається виправдати цілком меркантильні вчинки (плагіат) «віяннями часу» та «веліннями доби» (постмодернізмом). Що ж розберімося із цим.

(2) Проблема в грі. Точніше в зумисному небажанні розрізняти, де можна гратися, а де це порушує правила інших, серйозніших ігор. У царині письменства щось може пасувати художній літературі, але є неможливим у науці.

(3) Інтертекстуальність, що є наскрізною рисою постмодерної літератури, означає глобальну розмову автора з тими, хто писав до нього. Урешті, цей процес відомий давно – просто нині він стає особливо інтенсивним. Алюзія як натяк на текст попередника, ремінісценція, що містить більш поширене пригадування раніше написаного, відверті цитати та й художні містифікації як крайній вияв інтертекстуальності – увесь цей інструментарій інтелектуального письма має на меті якраз упізнавання тих, із ким ведемо літературний діалог. Загальна мета інтертекстуальності, тобто вкрап-

лення одних текстів в інші, полягає в актуалізації позиції, сюжетів чи прийомів давніших авторів. А для читача це, знову ж, цікава гра: чи відзнає він приховану цитату? чи проведе паралелі й зрозуміє натяк автора? Прекрасний спосіб потішитися власною начитаністю та багатством знань – дрібка нарцизму і для архітектора тексту, що порозкладав у тексті принадних шоколадних зайчиків, і для читачів, які їх познаходять. Повторю: сенс грі same в тому, щоб цитати знайти й успішно згамати.

(4) У художній літературі, як і в кожному мистецтві, дозволені будь-які експерименти, адже це ігрове й довільне витворення умовної дійсності. Тому авторам ніщо тут не перепона – крім Бернської конвенції з питань авторського права.

(5) Поза умовним світом художнього твору автори існують як фізичні індивіди та правові суб'єкти. Якщо автор, за постмодерністськими концепціями, «помирає» як суверений творець, то в правовому він живе ще 50–80 років після фізичної смерті. Юристи – народ серйозний і

добре вміють розрізняти художній твір, що бавиться ремінісценціями, і рукопис, який містить без дозволу закопішенні сторінки.

(6) Що вже казати про науку й академічну сферу! Тут з усього згаданого вище арсеналу художніх засобів виживає лише суха цитата, яка заявляє про себе лапками, іншим шрифтом і обов'язковим покликанням на джерело. Але загальна мета тут схожа: дивіться, каже автор наукового опусу, я читав оту книгу, я знаю позицію того і того дослідника (я розумний), бачите, ця цитата підтверджує мої тези (я знову розумний), а зараз я буду полемізувати з авторитетами (я сміливий і розумний). Якщо без жартів, то лише в такий спосіб існує наукове, вивірене знання.

(7) Слово «плагіат» походить від латинського *plagiatus*, що значить ‘украдений’, і, відповідно, від *plagiare* – ‘грабувати’, але мені завжди уявлялося, що воно має щось спільне з англійським *plague* – ‘чума’. У plagiatu такі ж руйнівні наслідки. На відміну від художніх прийомів, описаних вище, це дослівне копіювання чужого тексту з рівночасним усуненням його автора.

Плагіатник приховуватиме факт копіювання, адже такий учинок свідчитиме, що він сам не може так написати або не хоче гаяти на таке свій час. Якщо замислене йому вдасться, усі, хто чесно пишуть тексти, автоматично стають дурнями. Бо нашо ж так мучитися?

(8) Коли я писав, що є щось спільне між plagiatом і чумою, то цілком мав на увазі, що в нашій науці зараз мор – жахлива та тривала пошестя. Україн сумно, бо бачимо, що епідемія списування охопила майже весь організм нашої науки, яку й науковою в такому разі назвати складно. Але скандали, які останнім часом ми спостерігаємо, означають також, що ми бачимо хворобу як хворобу, яку треба лікувати. І я навіть вірю в доволі швидке одужання. Адже прийшли ж колись серйозні люди-юристи і таки примусили більшість «благородних піратів» після десятка-двох позовів купувати авторські права. Плагіат є кодифікованим злочином, і з ним, не сумніваймося, будуть боротися.

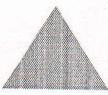
За Р. Семковим

1. Автор у тексті різновидами інтертекстуальності називає все, ОКРІМ

- А алюзія
- Б ремінісценція
- В plagiat
- Г містифікація
- Д цитата

2. У тексті актуалізовано всі мікротеми, ОКРІМ

- А інтертекстуальність як наскрізна риса постмодерної літератури
- Б інтертекстуальність як прояв своєрідного нарцисму
- В мета використання інтертекстуальності в текстах
- Г негативні наслідки інтертекстуальності в художньому тексті
- Д різниця між автором, що використовує інтертекстуальність, і plagіатником

3. Одне з авторських визначень плагіату схарактеризовано в рядку
- A натяк на текст попередника
B поширене пригадування раніше написаного
C спосіб потішитися власною начитаністю та багатством знань
Г твір, що бавиться ремінісценціями
Д рукопис, який містить без дозволу законіпашені сторінки
4. Ставлення автора тексту до плагіату найточніше означене в рядку
- A упереджене
B пессимістичне
C іронічне
Г негативне
Д виважене
5. Метою тексту є
- A довести ігрову природу сучасного художнього мистецтва.
B показати різницю між плагіатом та інтертекстуальністю.
C обґрунтувати плагіат як кодифікований карний злочин.
Г схарактеризувати відмінність між художнім і науковим текстом.
Д заохотити юристів більш активно боротися з плагіатниками.
6. Згадуючи в тексті Бернську конвенцію, автор опосередковано вказує, що
- A будь-яка інтертекстуальність тягне за собою настання негативних правових наслідків.
B для боротьби з проявами плагіату в усіх видах текстів є необхідні правові передумови.
C будь-якій особі ще треба довести своє авторське право на певний інтелектуальний продукт.
Г міжнародні правові норми щодо авторського права превалують над національними.
Д за кордоном, на відміну від України, уже давно вирішено питання авторського права.

▲

Прочитайте тексти А й Б та виконайте завдання 7–12
(цифри в дужках позначають номери абзаців наскрізно в обох текстах).

Текст А

(1) Після розпаду СРСР проблема інтерпретації історії та переформатування історичної пам'яті стала надзвичайно актуальною як для України, так і для всього пострадянського простору, що було пов'язано з необхідністю конструювання сучасної ідентичності ново-посталих незалежних держав. Переосмислення минулого мало консолідувати суспільство, виправдати обраний варіант посткомуністичної трансформації й легітимізувати владу політичних режимів. Відтак історична політика, політика пам'яті стали важливою складовою політики багатьох постсоціалістичних держав.

(2) Після відновлення суверенітету України вітчизняні історики інтенсифікували дослідження національного історичного процесу, відтворюючи сукупність його політичних, соціальних, економічних і культурних аспектів. Однак запропонувати суспільству цілісний, консолідаційний концепт бачення минулого поки що не вдалося.

(3) Одна із серйозних перешкод на цьому шляху полягала в тому, що державна історична політика в Україні була не системною, а ситуативною й формувалася на основі міксації радянської та української інтерпретацій історії. Пострадянська Україна так і не завершила критичного переосмислення своєї історії. Відсутність об'єднувального історичного наративу, регіоналізація інтерпретацій історії України, постійні маніпуляції з мовним питанням – усе це істотно вплинуло на поглиблення політичних і соціокультурних міжрегіональних суперечностей, мало негативні наслідки для формування загальноукраїнської ідентичності, дестабілізувало суспільство, послаблювало державу.

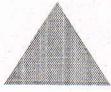
(4) У країні немає загальносуспільної згоди щодо «чужого», антиукраїнського характеру імперської та комуністичної

влади, нав'язаної ззовні. Тому відбувалися запеклі політичні дискусії щодо інтерпретації російсько-імперського й тоталітарного радянського минулого між носіями різних конфліктних моделей пам'яті – «радянської», «національно-патріотичної» та «ліберальної».

(5) Антиукраїнські політики ділили країну масовими маніпуляціями історії, які десуверенізували свідомість, підважували основи державності. Криза ідентичності стала виявом стану невизначеності щодо усталеної загальноукраїнської системи суспільно-політичних цінностей, гострої конfrontації різновекторних політичних сил і, як наслідок, – неможливості визначення оптимального напряму розвитку суспільства. Проблема вироблення концепту історичної пам'яті та формування національної ідентичності ускладнювалася ще й тим, що в Україні тривав затяжний перехідний період, спостерігалися постійні коливання стосовно вибору напряму цивілізаційного розвитку і свого місця в міжнародному співтоваристві.

(6) На сьогодні історія перестала бути предметом лише наукових дискусій і перетворилася на справжню зброю. Зважаючи на розвиток останніх подій у країні, коли російській пропаганді, що використовувала препаровані факти минулого, удалось нав'язати частині населення сепаратистські погляди, антиукраїнські історичні стереотипи, переконуємося, наскільки важливе місце посідає політика історичної пам'яті.

(7) Тому дієвим чинником консолідації суспільства та зміцнення держави буде формування нової системи історичної освіти. Її осереддям має стати наратив, який би нівелював суперечності між різними регіонами та сегментами суспільства й однаково викладався б в усій Україні. Одним із

проводних завдань історичної освіти має стати формування в молоді національних суспільно-державницьких цінностей як ідейного підґрунтя української громадянської ідентичності.

(8) Влада та громадянське суспільство України мають активніше вико-

ристовувати потенціал історичної політики як основи формування та збереження національної ідентичності, консолідації соціуму, зміцнення держави.

З аналітичної доповіді

Текст Б

(9) Історія все частіше стає політичним інструментом. Спробуймо розібратися, як нам досягти загальнонаціонального консенсусу у ставленні до тих чи тих історичних постатей, подій, інтерпретацій.

(10) Ключовий момент для досягнення такого консенсусу – роль держави у формуванні підходів до аналізу історичних подій має бути мінімальною. Надто в Україні, де зміна влади призводить до перегляду всієї державної «політики пам'яті».

(11) Звичайно, мусить бути певний перелік історичних постатей і подій, яким держава надає статусу національних символів, але це стосується лише тих осіб і подій, щодо оцінки яких існує широкий консенсус у суспільстві. Логічна послідовність у формуванні переліку «національних святощів» мала б бути такою: професійна дискусія істориків, далі – широке громадське обговорення, де історики мали б авторитетне слово, і лише після досягнення достатньо широкого консенсусу – державні рішення.

(12) Це моя точка зору як громадянина. А як представник професійної корпорації істориків я зацікавлений у тому, щоб ані держава, ані будь-хто інший не диктували мені «єдино правильний» підхід до аналізу історичних подій.

(13) Згоди досягти можна. І подія, яка по-різному сприймається в різних частинах України, стане прийнятною

в межах країни. Основна засада – це відкрите громадське обговорення, без спроб замовчування, без спроб нав'язати якусь офіційну чи іншу точку зору. Це відкрите обговорення, де всі зацікавлені сторони чи навіть конкретні особи – історики, публіцисти, громадські діячі, можуть висловити авторитетну думку з того чи того приводу. І тільки результатом такого відкритого громадського обговорення може бути якийсь національний консенсус стосовно національної історії.

(14) Якщо подивитися на світовий досвід, то тут ми бачимо два можливих підходи до вирішення таких проблем. Один із таких підходів – авторитарний, коли влада через освітню систему чи медіа, накидає суспільству прийнятну для неї самої концепцію національної історії, певну національну історичну міфологію. Другий, характерний для демократичних країн, коли вироблення такого національного консенсусу формується в умовах дискусії, яка може тривати роками, навіть десятиліттями, але в результаті досягається певний рівень національного консенсусу.

(15) Зрозуміло, він ніколи не буде стовідсотковим, тому що завжди є якісь опозиційні групи (це для плуралістичного суспільства є нормальним). Але принаймні існує якийсь досить високий рівень національної згоди стосовно питань національної історії, який дає змогу говорити – так, це єдина нація, вона має якесь своє спільне бачення.

(16) Гадаю, що для України тільки цей другий шлях є прийнятним. Проте, на жаль, ми перебуваємо тільки на початку цього шляху, тому що є значні розбіжності в поглядах на національних героїв, на події, які є символічними для української історії. Лише принци- пова деміфологізація, десакралізація й раціоналізація історії може привести до якогось національного консенсусу. Тож його доведеться дуже довго шукати.

За О. Зайцевим

7. У тексті *B*, порівняно з текстом *A*, НЕ актуалізовано мікротеми

- A** дискусійність історичного українського минулого
- B** історія як інструмент у руках політиків
- C** труднощі в знаходженні компромісів щодо історії
- D** політичні маніпуляції українською історією
- E** антиукраїнська сутність російської пропаганди

8. Докорінна суперечність у поглядах, висловлених авторами текстів *A* та *B*, полягає в розумінні ними

- A** суперечливості української історії.
- B** значущості ролі держави в історичній політиці.
- C** необхідності спільніх історичних цінностей.
- D** ролі освіти в історичному вихованні молоді.
- E** історичного минулого як політичного інструменту.

9. Автор тексту *B* в останньому абзаці констатує, що в Україні «є значні розбіжності в поглядах на національних героїв, на події, які є символічними для української історії». Існування цих розбіжностей можна пов'язати з усім, означеним у наведених нижче фрагментах тексту *A*, ОКРІМ

- A** Після відновлення суверенітету України вітчизняні історики інтенсифікували дослідження національного історичного процесу, відтворюючи сукупність його політичних, соціальних, економічних і культурних аспектів.
- B** ...державна історична політика в Україні була не системною, а ситуативною, і формувалась на основі міксації радянської та української інтерпретацій історії.
- C** У країні немає загальносусільної згоди щодо «чужого», антиукраїнського характеру імперської та комуністичної влади, нав'язаної ззовні.
- D** Антиукраїнські політики ділили країну масовими маніпуляціями історії, які десуворенізували свідомість, підважували основи державності.
- E** ...в Україні тривав затяжний перехідний період, спостерігалися постійні коливання стосовно вибору напряму цивілізаційного розвитку і свого місця в міжнародному співоваристві.

10. Спільними для обох текстів ключовими словами є

- А суспільство, сепаратизм, консолідація
- Б Україна, національна історія, дискусія
- В аналіз, інтерпретація, розбіжності
- Г історичні події, влада, пропаганда
- Д погляди, стереотипи, консенсус

11. Припущення про те, що автора *тексту Б* за визначеннями в *тексті А* типами носіїв моделей пам'яті (абзац 4) можна кваліфікувати як носія «ліберальної» моделі пам'яті, підтримують усі тези *тексту Б*, ОКРІМ

- А ... мусить бути певний перелік історичних постатей і подій, яким держава надає статусу національних символів, але це стосується лише тих осіб і подій, щодо оцінки яких існує широкий консенсус у суспільстві.
- Б ...як представник професійної корпорації істориків я зацікавлений у тому, щоб ані держава, ані будь-хто інший не диктували мені «єдино правильний» підхід до аналізу історичних подій.
- В ...влада через освітню систему чи медіа, накидає суспільству прийнятну для неї самої концепцію національної історії, певну національну історичну міфологію.
- Г ...тільки результатом такого відкритого громадського обговорення може бути якийсь національний консенсус стосовно національної історії.
- Д Згоди досягти можна. ... Основна засада – це відкрите громадське обговорення, без спроб замовчування, без спроб нав'язати якусь офіційну чи іншу точку зору.

12. Аргументами з *тексту А*, які б могли бути використані для спростування позиції автора *тексту Б* щодо дієвості «відкритого громадського обговорення» історії, є всі, ОКРІМ

- А [Історикам] ... запропонувати суспільству цілісний, консолідуючий концепт бачення минулого поки що не вдалося.
- Б У країні немає загальносуспільної згоди щодо «чужого», антиукраїнського характеру імперської та комуністичної влади, нав'язаної ззовні.
- В Криза ідентичності стала виявом стану невизначеності щодо усталеної загальноукраїнської системи суспільно-політичних цінностей, гострої конфронтації різновекторних політичних сил і, як наслідок, – неможливості визначення оптимального напряму розвитку суспільства.
- Г На сьогодні історія перестала бути предметом лише наукових дискусій і перетворилася на справжню зброю.
- Д ...дієвим чинником консолідації суспільства та зміцнення держави буде формування нової системи історичної освіти.

Кінець секції 1

ПОВЕРТАТИСЯ ДО ЦІЄЇ СЕКЦІЇ
ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ЧАСУ РОБОТИ НАД НЕЮ НЕ МОЖНА!
Перейдіть до наступної секції лише за вказівкою інструктора

Перегорніть сторінку та почніть виконувати завдання секції 2
за вказівкою інструктора

СЕКЦІЯ 2

АНАЛІТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Кількість завдань – 9
Час виконання – 25 хвилин

Завдання 13–21 стосуються ситуацій і наборів умов до них. Для виконання деяких завдань доцільно використовувати графіки, діаграми тощо. Усі завдання мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише ОДИН правильний. Правильний, на Вашу думку, варіант відповіді позначте в бланку А згідно з інструкцією.

Вчасно заповнюйте бланк відповідей!
Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А. Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Прочитайте опис ситуації та умов до неї й виконайте завдання 13–15.

Ситуація № 1

Студент Максим, який навчається в юридичному університеті, планує відвідати впродовж року п'ять одесських музеїв: історичний, літературний, морський, природничий і художній.

Максим вирішив, що буде дотримуватися таких умов:

- 2) літературний музей відвідає раніше, ніж художній;
 - 3) морський музей відвідає першим або другим;
 - 4) між відвідуваннями морського та історичного музеїв відвідає лише один музей;
 - 5) якщо історичний музей відвідає третім, то літературний відвідає раніше, ніж історичний.
- 1) кожен музей відвідає лише один раз;

13. Який із наведених нижче варіантів може відображати послідовність, у якій Максим відвідає музеї?

- A морський, історичний, літературний, художній, природничий
B морський, художній, історичний, літературний, природничий
C морський, літературний, історичний, художній, природничий
Г природничий, морський, історичний, художній, літературний
Д природничий, літературний, морський, художній, історичний

14. Яке з наведених нижче тверджень може бути істинним?
- A Максим відвідає художній музей першим.
B Максим відвідає художній музей другим.
C Максим відвідає літературний музей третім.
Г Максим відвідає літературний музей четвертим.
Д Максим відвідає літературний музей п'ятим.
15. Якщо природничий музей Максим відвідає четвертим, то яке / які з наведених нижче тверджень істинне / істинні?
- I. Літературний музей Максим відвідає другим.
II. Історичний музей Максим відвідає третім.
III. Художній музей Максим відвідає п'ятим.
- A тільки I
Б тільки I та II
В тільки I та III
Г тільки II та III
Д I, II, III

Прочитайте опис ситуації та умов до неї і виконайте завдання 16–18.

Ситуація № 2

Для підготовки інтегрованого курсу з математичного моделювання фізичних процесів викладач хоче організувати роботу п'яти студентських пар (№ 1, № 2, № 3, № 4, № 5), доожної з яких входитиме один/одна студент/-ка-математик/-иња (Костянтин, Лариса, Мирон, Надія, Орест) і один/одна студент/-ка-фізик/-иња (Петро, Раїса, Святослав, Тамара, Устим).

Під час формування студентських пар мають бути враховані такі умови:

- 1) Лариса та Святослав мають працювати в одній парі;
- 2) Тамара не може працювати ані з Мироном, ані з Надією;
- 3) Надія має працювати або з Петром, або з Устимом.
- 4) Костянтин працюватиме в парі № 1, Лариса – у парі № 2, Мирон – у парі № 3, Надія – у парі № 4, Орест – у парі № 5.

16. Хто, окрім Мирона, працюватиме в парі № 3, якщо Петро працюватиме в парі № 5?
- A Лариса
Б Раїса
В Святослав
Г Тамара
Д Устим

17. Якщо Устим працюватиме в групі № 5, то з Тамарою працюватиме

- A Костянтин
- B Лариса
- C Мирон
- D Надія
- D Орест

18. Якщо Тамара працюватиме з Орестом, то яке / які з наведених нижче тверджень I–III істинне / істинні?

- I. Раїса може працювати в групі № 1.
 - II. Раїса може працювати в групі № 3.
 - III. Раїса може працювати в групі № 4.
- A тільки I
 - B тільки II
 - C тільки I та II
 - D тільки I та III
 - D тільки II та III

Прочитайте опис ситуації та умов до неї й виконайте завдання 19–21.

Ситуація № 3

Викладач Правенко планує впродовж наступних 12 років читати курс криміналістики. Щоб не набриднути

студентам своїми жартами, він вирішив розповідати кожного року лише три анекdoti.

19. Яку мінімальну кількість анекdotів потрібно приготувати викладачеві Правенкові, щоб будь-яка пара анекdotів із підготовленої ним добірки не повторювалася два роки поспіль упродовж 12 років?

- A 5
- B 6
- C 9
- D 10
- D 12

20. Яку мінімальну кількість анекdotів потрібно приготувати викладачеві Правенкові, щоб жоден анекдот із підготовленої ним добірки не повторювався два роки поспіль упродовж 12 років?

- А 5
- Б 6
- В 9
- Г 10
- Д 12

21. Яку мінімальну кількість анекdotів потрібно приготувати викладачеві Правенкові, щоб кожен з анекdotів із підготовленої ним добірки повторився впродовж 12 років лише два рази?

- А 6
- Б 12
- В 15
- Г 18
- Д 24

Кінець секції 2

**ПОВЕРТАТИСЯ ДО ЦІЄЇ СЕКЦІЇ
ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ЧАСУ РОБОТИ НАД НЕЮ НЕ МОЖНА!**

Перейдіть до наступної секції лише за вказівкою інструктора

**Перегорніть сторінку та почніть виконувати завдання секції 3
за вказівкою інструктора**

СЕКЦІЯ 3

ЛОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ

Кількість завдань – 9
Час виконання – 25 хвилин

Завдання 22–30 стосуються міркувань, викладених у мікротекстах. Для виконання завдань варто виходити з позиції здорового глузду, спираючись лише на інформацію, наведену в мікротекстах. Усі завдання мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких ОДИН правильний – тобто той, який найбільш точно й повно відповідає на питання. Правильний, на Вашу думку, варіант відповіді позначте в бланку А згідно з інструкцією.

Вчасно заповнуйте бланк відповідей!
Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А. Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Прочитайте мікротексти й виконайте завдання 22–30.

22. Читач: Свобода мистецтва творить неймовірні речі, приписуючи реальності фантастичні властивості, які потім закріплюються в культурі у формі усталених міфів, що не мають стосунку до реальності. Прикладами можуть бути Божевільний Капелюшник або Березневий Кролик з «Аліси у країні чудес» Льюїса Керрола. Мабуть, у всіх культурах Капелюшник уважається божевільним, як і Березневий Кролик, хоча це не відповідає дійсності: на місці капелюшника міг опинитися хто завгодно, наприклад, кравець, а на місці кролика, наприклад, кіт.

Літературний критик: Сила митця полягає у прискіпливому вивчення життя й здатності акцентувати його характерні особливості в такий спосіб, щоб вони були сприйняті як природні. Докладні дослідження обставин, у яких жив і творив письменник, пояснюють появу його персонажів. Так, професія капелюшника в часи Льюїса Керрола була пов'язана з використанням шкідливих речовин, зокрема ртуті, що часто негативно впливало на психіку, а поведінка Березневого Кролика є типовою поведінкою тварин у шлюбний період.

Яке твердження найбільш точно відбуває розбіжність у поглядах **читача** та **літературного критика**?

- A** У березні кролики-самці поводять себе дуже агресивно, захищаючи свою територію.
- B** Міфи ніколи не відповідають дійсності.
- C** Використання ртуті під час виготовлення капелюхів часто призводило до психічних розладів у капелюшників за часів Льюїса Керрола.
- D** Свобода мистецтва породжує міфи, які не пов'язані з реальністю.
- E** Поведінка тварин у шлюбний період, порівняно з їхньою звичайною поведінкою, здається божевіллям.

23. Науковець: Сутнісне усвідомлення проблеми визначає успішність її розв'язання. Альберту Айнштайну приписують такі слова: «Якби мені запропонували вирішити за одну годину проблему і від цього залежала моя подальша доля, то я б 55 хвилин витратив на формулювання ключового питання проблеми, і тоді мені б вистачило п'яти хвилин, які залишилися, щоб розв'язати проблему».

Яке з наведених нижче тверджень найбільш точно відбуває спільність поглядів **науковця** та Альберта Айнштайна на розв'язування проблем?

- A Добре поставлена задача – наполовину розв'язана задача.
- B Проблема постає перед людиною тоді, коли вона здатна її розв'язати.
- C Для розв'язання задачі варто над нею наполеглево міркувати до тих пір, поки рішення само не «прийде в голову».
- D Терпінням і працею всього добудеш.
- E Будь-кого можна навчити розв'язувати задачі, якщо його/її добре стимулювати.

24. Освітній аналітик: Результати міжнародного дослідження якості освіти PISA, які досліджують готовність 15-річних громадян країн-учасниць бути активними членами суспільства, показали велике різноманіття національних освітніх традицій. Наприклад, залученість батьків у справи школи (за показником середньої кількості однокласників, яких батьки знають на ім'я) коливається в діапазоні від 8 в Грузії до 2 у Гонконзі. Дослідження також показало, що в більшості країн батьки, чиї діти навчаються в соціально благополуччих школах, знають більше друзів своїх дітей, ніж батьки, чиї діти навчаються в неблагополуччих школах.

Яке з наведених нижче тверджень логічно випливає з інформації, наведеної **освітнім аналітиком**?

- A Якщо в деякій школі познайомити батьків з усіма однокласниками їхніх дітей і батьками цих однокласників, то така школа перетвориться на соціально найблагополучнішу школу країни.
- B У соціально благополуччих школах освітня політика сприяє тому, що батьки знайомляться з однокласниками своїх дітей і батьками цих однокласників.
- C У Грузії батьки учнів у середньому знають на ім'я в чотири рази більшу кількість однокласників своїх дітей, ніж батьки учнів у Гонконзі.
- D Залученість батьків у справи школи сприяє соціальному благополуччю школи.
- E Вирівнюванню соціального благополуччя в школах сприяє розподіл дітей по школах випадковим чином.

25. Декан: Кожен із наших студентів вивчає на вибір іноземні мови (одну або декілька): англійську, німецьку, китайську, японську. Кожен зі студентів, який вивчає німецьку мову, вивчає також і англійську. Усі студенти, які вивчають японську мову, вивчають і китайську. Жоден зі студентів не вивчає одночасно німецької мови та японської.

Яке з наведених нижче тверджень логічно випливає з тверджень **декана**?

- A Жоден зі студентів не вивчає одночасно всі чотири іноземні мови.
- B Жоден зі студентів не вивчає одночасно три іноземні мови.
- C Жоден зі студентів не вивчає одночасно англійську мову й китайську.
- D Деякі студенти вивчають одночасно японську мову й англійську.
- D Деякі студенти не вивчають одночасно японську мову та китайську.

26. Аналітик: Багато економістів стверджують, що фінансова вигода є найпотужнішим приводом для зміни роботи порівняно з будь-якими іншими факторами. Водночас багато досліджень показують, що більшість опитаних не вказує розмір заробітної плати як найбільш привабливу характеристику роботи. Це дає підстави для висновку, що згадані вище економісти переоцінюють ступінь впливу фінансової вигоди на мотивацію людей у виборі роботи.

Яке з наведених нижче тверджень, якщо воно істинне, найбільше послаблює аргументацію **аналітика**?

- A Навіть високі зарплати не дають можливості працівникам придбати все, чого вони забажають.
- B Результати численних досліджень свідчать, що люди вибрали б роботу з вищою заробітною платою серед інших аналогічних робіт із меншою заробітною платою.
- C Роботи з однаковою заробітною платою часом суттєво різняться іншими фінансовими бонусами, які надають роботодавці.
- G Багато працівників отримують задоволення від складної роботи, якщо вони відчувають, що їхні зусилля визнають і поважають.
- D Деякі люди не усвідомлюють, що робота з більш високою заробітною платою, як правило, залишає дуже мало часу для відпочинку.

27. Кухар: Замочування сухої квасолі впродовж ночі перед приготуванням страв із цієї квасолі скорочує час готування. Однак готування квасолі без попереднього замочування дає більш пухку готову квасолю. Тому, якщо якість страви з квасолі важливіша, ніж її швидке приготування, суху квасолю не варто попередньо замочувати.

Яке з наведених нижче припущення необхідне для обґрунтування міркування **кухаря**?

- A Зовнішній вигляд страви настільки ж важливий, як і її смак.
- B Немає страв, якість яких підвищувалася б від швидкого приготування.
- C Пухка квасоля підвищує якість страви.
- Г Жоден з інших складників квасолової страви, окрім самої квасолі, не потребує попереднього замочування.
- Д Чим пухкіша квасоля, тим кращий її вигляд.

28. Правило корпорації Pelican: Якщо жоден із кандидатів, які успішно пройшли відбір на посаду в корпорації, на момент конкурсу не працює в корпорації, то на посаду має бути зарахований кандидат, який має найвищий рейтинг.

Застосування правила корпорації Pelican: Кандидат Чорнобрюх не має бути зарахований на посаду в корпорацію Pelican, оскільки на цю посаду буде зарахований кандидат Жовтобрюх.

За якою з наведених нижче умов, якщо вона виконується, **Застосування правила корпорації Pelican** є обґрунтованим?

- A Усі кандидати успішно пройшли відбір, але жоден із них не працює в корпорації Pelican.
- Б З-поміж усіх кандидатів, які успішно пройшли відбір і не працюють у корпорації Pelican, Жовтобрюх має найвищий рейтинг.
- В Чорнобрюх працює в корпорації Pelican, але Жовтобрюх має найвищий рейтинг за підсумками відбору на посаду.
- Г Кілька кандидатів на момент конкурсу працюють у корпорації Pelican, але ні Чорнобрюх, ні Жовтобрюх у ній не працюють.
- Д Жоден із кандидатів не працює в корпорації Pelican на момент конкурсу, причому Жовтобрюх має найвищий рейтинг.

29. Публій Сир: Дружба завжди корисна.

Яке з наведених нижче тверджень є запереченням твердження *Публія Сира*?

- A** Дружба інколи не корисна.
- B** Ворожнеча ніколи не корисна.
- C** Ворожнеча завжди корисна.
- D** Дружба завжди не корисна.
- E** Ворожнеча інколи корисна.

30. Олег: У мене сестер утричі більше, ніж братів, а в моєї сестри Оленки братів стільки ж, скільки й сестер.

Скільки дітей у родині Олега й Оленки?

- A** У родині Олега й Оленки 5 дітей.
- B** У родині Олега й Оленки 6 дітей.
- C** У родині Олега й Оленки 7 дітей.
- D** У родині Олега й Оленки 8 дітей.
- E** Задача не має розв'язку.